

อภิธรรมปิฎก กถาวัตถุปาฐะ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. มหาวคค

๑. ปุคฺคโลกถา

๑. สุตฺตสจฺจิกถุจ

๑. อนุโลมปัจจนีก

[๑] *ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนาติ?¹ อามนฺตา. โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนาติ? น เหวํ วตตพฺเพ.

อาชานาหิ นิคฺคหํ: หนฺจึ ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจเน, เตเน วต เร วตตพฺเพ “โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตถ วเทสิ “วตตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจเน’, โน จ วตตพฺเพ ‘โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตตพฺเพ “โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา”ติ, โน จ วต เร วตตพฺเพ “ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตถ วเทสิ “วตตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจเน’, โน จ วตตพฺเพ ‘โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล อูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

อนุโลมปญจกํ.

[๒] *ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนาติ? อามนฺตา. โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนาติ? น เหวํ วตตพฺเพ.

อาชานาหิ ปฏิกมฺมํ: หนฺจึ ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจเน, เตเน วต เร วตตพฺเพ “โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตถ วเทสิ “วตตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจเน’, โน จ วตตพฺเพ ‘โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตตพฺเพ “โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา”ติ, โน จ วต เร วตตพฺเพ “ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตถ วเทสิ “วตตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจเน’, โน จ วตตพฺเพ ‘โย สจฺจิกถุจ ปรมฺภูจ, ตโต โส ปุคฺคโล นูปลพฺภติ สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

ปฏิกมฺมจตุกํ.

* อิมินา ลกฺขณฺเนน สกฺวาทีปฺจฺฉา ทสฺสีตา

¹ ม. สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนาติ, ฉ. สจฺจิกถุจปรมฺภูเจนาติ. เหวมฺปริปี

* อิมินา ลกฺขณฺเนน สกฺวาทีปฺจฺฉา ทสฺสีตา

[๓] ตวณเจ ปน มณณลลล “วตตพเพ โข ‘ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล. เตนน ตว² ตตล เหตุยล ปฏลณณยล เหวล ปฏลชานนตล เหวล นลคคเหตุพเพ. อถ ตล นลคคณนหม. สุนลคคหลลตว³ หลลล.

หณณลล ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน, เตนน วต เร วตตพเพ “โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล. ยล ตตล วเทลล “วตตพเพ โข ‘ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล”, มลจณน.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล, โน จ วต เร วตตพเพ “ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล. ยล ตตล วเทลล “วตตพเพ โข ‘ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล นุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล”, อลลล เต มลจณน.

นลคคเหตุคคก.

[๔] เอเส เจ ทุนนลคคหลลเต เหวเมว⁴ ตตล ทกข. วตตพเพ โข “ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน”, โน จ วตตพเพ “โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล. โน จ มยล ตยล ตตล เหตุยล ปฏลณณยล เหวล ปฏลชานนตล เหวล นลคคเหตุพพล. อถ มล นลคคณนหลล. ทุนนลคคหลลตว⁵ โนม.

หณณลล ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน, เตนน วต เร วตตพเพ “โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล. ยล ตตล วเทลล “วตตพเพ โข ‘ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล”, มลจณน.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล, โน จ วต เร วตตพเพ “ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล. ยล ตตล วเทลล “วตตพเพ โข ‘ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจลคกุจลพรมกุเจ, ตตล สล ปคคไล อุปลพภตล สจจลคกุจพรมกุเจนน’ตล”, อลลล เต มลจณน.

อุนนยณจคคก.

² ก. ตว. เอมมปเปล

³ ฉ.ม. จ. เอมมปเปล

⁴ ก. เหวเมว. เอมมปเปล

⁵ ฉ.ม. จ. เอมมปเปล

[๕] น เหว่ นิคคเหตุตพเพ. เตน หิ ย่ นิคคณหาสิ: หญจิ ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน, เตน วต เระ วตตพเพ “โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ, โน จ วต เระ วตตพเพ “ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา’ติ, อิทํ เต มิจฺฉา. เตน หิ เย กเต นิคคเห, เส นิคคเห ทุกกญฺ. สุกเต ปฏิกมเม. สุกตา ปฏิปาพนาติ.

นิกคมจตุกกํ.

ปจฺจโม นิคคโห.

-----

๑. สุตฺตสจฺจิกญฺจ

๒. ปจฺจนิกกานุโลม

[๖] *ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนาติ? อามนฺตา. โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนาติ? น เหว่ วตตพเพ.

อาชานาหิ นิคคหํ: หญจิ ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน, เตน วต เระ วตตพเพ “โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ, โน จ วต เระ วตตพเพ “ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล นุปลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา’ติ”, มิจฺฉา.

ปจฺจนิกกปญจกํ.

[๗] *ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนาติ? อามนฺตา. โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนาติ? น เหว่ วตตพเพ.

อาชานาหิ ปฏิกมมํ: หญจิ ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน, เตน วต เระ วตตพเพ “โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจฺจิกญฺจ ปรมญฺจ, ตโต โส ปุคฺคโล อุลลพภติ สจฺจิกญฺจปรมญฺเณนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ, โน จ วต เระ วตตพเพ “ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ยัม ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, มิจฉา.

ปฏิกรมมจตุกกัม.

[๘] ตวณเจ ปน มณณสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ, เตน ตว ตตถ เหนตาย ปฏิญญาย เหว่ ปฏิชานนุตัม เหว่ นิคคเหตพเพ. ธถ ตัม นิคคณนาม. สุนิคคหิตเว โหสิ.

หณจิ ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน, เตน วต เระ วตตพเพ “โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ยัม ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, มิจฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ, โน จ วต เระ วตตพเพ “ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ยัม ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล อุลลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, อิทัม เต มิจฉา.

นิคคหจตุกกัม

[๙] เอเส เจ ทุนุณิคคหิตเต เหวเมวัม ตตถ ทกข. วตตพเพ โข “ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน”, โน จ วตตพเพ “โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจ-ปรมภูเจนา”ติ. โน จ มยัม ตยา ตตถ เหนตาย ปฏิญญาย เหว่ ปฏิชานนุตา เหว่ นิคคเหตพพา. ธถ มัม นิคคณหาสิ. ทุนุณิคคหิตาว โหเม.

หณจิ ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน, เตน วต เระ วตตพเพ “โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ยัม ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, มิจฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ, โน จ วต เระ วตตพเพ “ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ยัม ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจเน’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูโจ ปรมภูโจ, ตโต โส ปุคคโล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, อิทัม เต มิจฉา.

อุปนยนจตุกกัม.

[๑๐] น เหว่ นิคคเหตุตพเพ. เตน หิ ย่ นิคคณหาสิ. หนบจิ ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา, เตน วต เร วตตพเพ “โย สจจิกภูจ ปรมภูจ, ตโต โส ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูจ ปรมภูจ, ตโต โส ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, มิจฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “โย สจจิกภูจ ปรมภูจ, ตโต โส ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ, โน จ วต เร วตตพเพ “ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’, โน จ วตตพเพ ‘โย สจจิกภูจ ปรมภูจ, ตโต โส ปุคคไล นุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, อิทํ เต มิจฉา. เตน หิ เย กเต นิคคเห เส นิคคเห ทุกกณ. สุกเต ปฏิกมเม. สุกตา ปฏิปาทนาติ.

นิกคมจตุกั.

ทติโย นิคคโ.

๒. โองาสจจิกภูจ

๑. อนุโลมปัจฉนิก

[๑๑] *ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนาติ? อามนตา. สพพตถ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนาติ. น เหว่ วตตพเพ.

อาชานาหิ นิคคห้: หนบจิ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา, เตน วต เร วตตพเพ “สพพตถ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’, โน จ วตตพเพ ‘สพพตถ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, มิจฉา.

โน เจ ปน วตตพเพ “สพพตถ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ, โน จ วต เร วตตพเพ “ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข ‘ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’, โน จ วตตพเพ ‘สพพตถ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา’ติ”, มิจฉา ฯเปฯ

ตติโย นิคคโ.

๓. กาสจจิกภูจ

๑. อนุโลมปัจฉนิก

[๑๒] *ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนาติ? อามนตา. สพพทา ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนาติ? น เหว่ วตตพเพ.

อาชานาหิ นิคคห้: หนบจิ ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา, เตน วต เร วตตพเพ “สพพทา ปุคคไล อุปลพภติ สจจิกภูจปรมภูเจนา”ติ. ย่ ตตถ วเทสิ “วตตพเพ โข

‘ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ, โฉ จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺพทา ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โฉ เจ ปน วตฺตพฺเพ “สพฺพทา ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ, โฉ จ วตฺ เระ วตฺตพฺเพ “ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โฉ จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺพทา ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา ฯเปฯ

จตุตฺถโถ นิคฺคโห.

-----

๔. อวยวสจฺจิกฺกุจ

๑. อนฺุโลมปจฺจนีก

[๑๓] *ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? อามนฺตา. สพฺเพสุ ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? น เหวํ วตฺตพฺเพ.

อาชานาหิ นิคฺคหํ: หญฺฉิ ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา, เตน วตฺ เระ วตฺตพฺเพ “สพฺเพสุ ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โฉ จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺเพสุ ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โฉ เจ ปน วตฺตพฺเพ “สพฺเพสุ ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ, โฉ จ วตฺ เระ วตฺตพฺเพ “ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โฉ จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺเพสุ ปุคฺคโล อุลลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา ฯเปฯ

ปญฺจโม นิคฺคโห.

-----

๒. โองาสจฺจิกฺกุจ

๒. ปจฺจนีกานฺุโลม

[๑๔] *ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? อามนฺตา. สพฺพตฺถ ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? น เหวํ วตฺตพฺเพ.

อาชานาหิ นิคฺคหํ: หญฺฉิ ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา, เตน วตฺ เระ วตฺตพฺเพ “สพฺพตฺถ ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ โข ‘ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โฉ จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺพตฺถ ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โฉ เจ ปน วตฺตพฺเพ “สพฺพตฺถ ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ, โฉ จ วตฺ เระ วตฺตพฺเพ “ปุคฺคโล นฺุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ โข

‘ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โน จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺพตฺถ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา ฯเปฯ

อญฺโฆ นิคฺคโห.

-----

๓. กาลสจฺจิกฺกุจ

๒. ปจฺจนีกานฺโลม

[๑๕] *ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? อามนฺตา. สพฺพทา ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? น เหวํ วตฺตพฺเพ.

อาชานาหิ นิคฺคหํ: หญฺจึ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา, เตน วต เหว วตฺตพฺเพ “สพฺพทา ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ ไช ‘ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โน จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺพทา ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตฺตพฺเพ “สพฺพทา ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ, โน จ วต เหว วตฺตพฺเพ “ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ ไช ‘ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โน จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺพทา ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา ฯเปฯ

สตฺตโม นิคฺคโห.

-----

๔. อวยวสจฺจิกฺกุจ

๒. ปจฺจนีกานฺโลม

[๑๖] *ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? อามนฺตา. สพฺเพสุ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนาติ? น เหวํ วตฺตพฺเพ.

อาชานาหิ นิคฺคหํ: หญฺจึ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา, เตน วต เหว วตฺตพฺเพ “สพฺเพสุ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ ไช ‘ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โน จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺเพสุ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา.

โน เจ ปน วตฺตพฺเพ “สพฺเพสุ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ, โน จ วต เหว วตฺตพฺเพ “ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา”ติ. ยํ ตตฺถ วเทสิ “วตฺตพฺเพ ไช ‘ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’, โน จ วตฺตพฺเพ ‘สพฺเพสุ ปุคฺคโล นุปลพฺภติ สจฺจิกฺกุจฺปรมฺภูเจนา’ติ”, มิจฺฉา ฯเปฯ

อญฺจโม นิคฺคโห.
